

נדרים נט

נדרים נו:

אמר רבי ינאי: בצל של תרומה שנטעו, ורבו גידוליו על עיקרו - מותר. משמע מר' ינאי שבשאר דברים הגידולים מבטלים את העיקר.

קושי על מסקנה העולה מר' ינאי: מתיב רמי בר חמא: **קונם פירות האלו עלי קונם הן על פי קונם הן לפי - אסור בחילופיהן ובגידוליהן, שאני אוכל ושאני טועם - מותר בחילופיהן ובגידוליהן; בדבר שזרעו כלה, אבל בדבר שאין זרעו כלה - אפילו גידולי גידולין אסורין!** משמע שרבו גידולים על עיקרו לא מבטל את העיקר כי העיקר שאסור בנדר, אוסר גם את הגידולים ולא בטל אליהם. תירוץ: אמר רבי אבא: שאני קונמות, הואיל ואי בעי מתשיל עליהו, הווי להו כדבר שיש לו מתירין, ואין בטיל ברוב.

קושי: והרי תרומה דאי בעי מיתשיל עלה, ובטלי ברוב! דתנן: **סאה תרומה טמאה שנפלה לפחות ממאה חולין - תרקב**, הא למאה - תעלה!

תירוץ 1: אמרי: בתרומה ביד כהן עסקינן, דלא מצי מיתשיל עלה.

דחיית התירוץ: אי הכי, אימא סיפא: **אם היתה טהורה - תמכר לכהן!**

תירוץ 2: אלא בישראל שנפלו לו מבית אבי אמו כהן עסקינן.

דחיית התירוץ: והא קתני סיפא: **תימכר לכהן חוץ מדמי אותה סאה!**

תירוץ 3: אלא אימא: בשלמא קונמות מצוה לאיתשולי עליהן, משום דרבי נתן, דאמר רבי נתן: כל הנודר - כאילו בנה במה, והמקיימו - כאילו מקטיר עליה, תרומה מאי מצוה לאיתשולי עלה.

גופא: אמר רבי יוחנן: ליטרא בצלים שתיקנה וזרעה - מתעשרת לפי כולה.

יטיב רבה וקאמר להא שמעתא.

קושי על דברי ר' יוחנן: אמר ליה רב חסדא: מאן צאית לך ולר' יוחנן רבך! היתר שבהן להיכן הלך?

תירוץ 1 של רבה: אמר ליה: מי לא תנן דכוותה? **בצלים שירדו עליהם גשמים וצימחו, אם היו עלין שלהן שחורין - אסורין, הוריקו - מותרין**; וכי שחורין אמאי אסורין? לימא: היתר שבהן להיכן הלך?

דחיית התירוץ על ידי רב חסדא: א"ל: מי סברת על עיקר קתני? אתוספת קתני **אסורין**.

קושי על הדחייה: אי הכי, מאי אתא רשב"ג למימר? דתניא, **רשב"ג אומר: הגדל**

כחיוב - חייב, הגדל בפטור - פטור, תנא קמא נמי הכי אמר!

תירוץ לקושי: כולה מתניי רבן שמעון בן גמליאל קתני לה.

מסקנה: אין לתרץ את הקושי נגד דברי ר' יוחנן מהמשנה – וזה אפילו יכול להתפרש כקושי נגדו

דחיית רבה את דברי רב חסדא: ועד כאן לא שמעת ליה לרבן שמעון בן גמליאל - דלא קא טרח, אבל היכא דקא טרח - בטיל ברובא.

ר' יוחנן	רשב"ג	
ליטרא בצלים שתיקנה וזרעה - מתעשרת לפי כולה	בצלים שירדו עליהם גשמים וצימחו, אם היו עלין שלהן שחורין - אסורין, הוריקו - מותרין	המקרה שעליו דיברו
כן	לא (ומדובר במשנה לגבי התוספת)	האם הגידולים מבטלים את העיקר?
כן	לא	האם טרח?

קושי: וכל היכא דקא טרח בטיל ברובא? והרי ליטרא מעשר טבל, דקטרח,

וקתני: **ואותה ליטרא מעשר עליו ממקום אחר לפי חשבון!**

תירוץ: שאני גבי מעשר, דאמר קרא: (דברים יד) **עשר תעשר וד'**,

והיתירא זרעי אינשי, איסורא לא זרעי אינשי.

